

Sygn. akt VIII *Pa* 17/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy (spr.)
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014r. w Gliwicach

sprawy z powództwa J. R. (R.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.

o rentę wyrównawczą

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 21 listopada 2012 r. **sygn. akt** IV P 672/08

1 oddala apelację;

2 odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu w postępowaniu apelacyjnym.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Jolanta Łanowy (spr.) (-) SSO Grażyna Łazowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 17/13

UZASADNIENIE

Powód J. R. w pozwie skierowanym przeciwko E. Sp. z o. o w T. domagał się zasądzenia od pozwanej na jego rzecz tytułem renty wyrównawczej kwoty po 800 zł netto miesięcznie, poczynając od maja 2006r. do nadal.

W uzasadnieniu powództwa wskazał, iż pracował u powanej od dnia 10 sierpnia 1970r. do dnia 25 kwietnia 2006r. na stanowisku brygadzysty Wydziału Odlewni. Cały okres jego zatrudnienia związany był z pracą na stanowisku w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Od 1998r. zaczął mieć problemy ze zdrowiem, związane ze słuchem. Do 6

kwietnia 2006r. przebywał na zasiłku chorobowym, po tej dacie decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyznano mu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, w wysokości 1.218, 71 zł netto, natomiast w chwili obecnej otrzymuje rentę w wysokości 1283 zł netto. W okresie, kiedy pracował u pozwanego, zarabiał 1.660 zł netto miesięcznie. Jak twierdził powód, z informacji jakie posiada, gdyby nadal pracował u pozwanego, to zarabiałby 2.000 zł netto miesięcznie. W dniu 15 maja 2007r., zgodnie z orzeczeniem lekarskim Nr (...), rozpoznano u niego chorobę zawodową – obustronny ubytek słuchu typu ślimakowego, spowodowany hałasem w miejscu pracy. Obecnie powód leczy się dodatkowo na tarczycę, chorobę serca, miesięcznie wydaje na lekarstwa 200 zł, ponadto ma na utrzymaniu niepracującą żonę i niepełnosprawną córkę .

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, iż obecne średnie zarobki pracownika zatrudnionego na stanowisku brygadzysty odlewnika wynoszą około 1780 zł netto. Poza tym, w ocenie pozwanej, pracodawca jest zwolniony z obowiązku wypłaty renty wyrównawczej w zakresie, w jakim powód mógłby wykonywać zatrudnienie i uzyskiwać wynagrodzenie.

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2012r. sygn. IVP 672/08 – Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił powództwo i odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania.

Powyższy wyrok zapadł w następującym stanie faktycznym:

Jak ustalono powód J. R. był zatrudniony w Fabryce (...) w T. (- obecnie E. Sp. z o.o w T.) od 10 sierpnia 1970r. do 25 kwietnia 2006r. Pracował na stanowisku brygadzysty w Wydziale Odlewni, gdzie występowały warunki pracy szkodliwe dla zdrowia, ze względu na podwyższone normy hałasu.

W 1998r. u powoda wystąpiły pierwsze problemy zdrowotne, związane z osłabieniem słuchu.

Od 6 kwietnia 2006r. J. R. przebywał na zwolnieniu lekarskim, i otrzymywał zasiłek chorobowy. Do pracy już nie wrócił. Decyzją ZUS przyznano mu od 6 kwietnia 2006r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości 1.218, 71 zł netto.

Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w B. z dnia 16 lipca 2007r. nr (...) /H. (...) -52/07 stwierdzono u powoda chorobę zawodową – trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem.

Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 28 sierpnia 2007r. stwierdził u powoda 30% uszczerbek na zdrowiu spowodowany w/w chorobą zawodową.

Z kolei orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w T. zaliczono J. R. do grupy osób o lekkim stopniu niepełnosprawności, poczynając od 19 stycznia 2005r.. W w/w orzeczeniu, odnośnie zatrudnienia uznano, że powód wymaga odpowiedniego zatrudnienia: praca lekka na otwartym rynku pracy, natomiast nie wymaga szkolenia, w tym specjalistycznego oraz zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej. Powód dodatkowo choruje na serce (migotanie przedsionków), leczy się na tarczycę oraz nadciśnienie.

W ostatnim okresie powód otrzymywał rentę ZUS w wysokości 1429, 90 zł netto (od 1.I.2010r.).

Nadto Sąd I instancji ustalił, że pozwana podpisała umowę z firmą (...) Sp. z o.o w K., w zakresie usług ochrony obiektów pozwanego. W/w Spółka jest zakładem pracy chronionej – warunki pracy i zakres obowiązków służbowych, jest dostosowany do osób niepełnosprawnych, stanowiących zdecydowaną większość pracowników Spółki (90%). Osoby zatrudnione w (...) muszą posiadać orzeczenie o niepełnosprawności, ponadto każdorazowo o możliwości zatrudnienia takiej osoby decyduje lekarz medycyny pracy, po przebadaniu pracownika. Pozwany już na pierwszej rozprawie w dniu 18 lutego 2009r. wskazywał, że jest możliwość zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, jakim jest (...) Sp. z o.o w K., na stanowisku stróża (portiera) z wynagrodzeniem 1317 zł miesięcznie brutto. J. R. początkowo

przystał na tę propozycję, później nie zgodził się, podnosząc, iż choruje na inne choroby, które wykluczają jakiegokolwiek zatrudnienie.

Sąd dopuścił dowód z opinii lekarza medycyny pracy na okoliczność, czy możliwe jest zatrudnienie powoda z uwzględnieniem stopnia jego niepełnosprawności ogólnego stanu zdrowia, a w szczególności na stanowisku portiera (stróża).

Biegły lekarz z zakresu medycyny pracy po przebadaniu powoda wydał opinię pisemną, w której stwierdził, iż z obecnym stanem zdrowia, badany jest niezdolny do wykonywania pracy na stanowisku portiera, czy stróża. Z uwagi na zastrzeżenia pozwanego co do treści opinii, Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego. Biegły przesłuchiwany na rozprawie w dniu 23 czerwca 2010r. wskazał, że przy sporządzaniu opinii pisemnej posiłkował się: klasyfikacją zawodów i specjalności, który to ujednolicony tekst stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz.U. Nr 265 poz.2264), ponadto rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Polityki Społecznej z 1 czerwca 2007r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku oraz zakres jej stosowania (Dz.U. Nr 106 poz.728). Jak zaznaczył biegły, w/w klasyfikacja i opis stanowiska mają jedynie charakter pomocniczy, gdyż pracodawca może stworzyć dla pracownika warunki specjalne, w zależności od potrzeb. Stwierdzone u powoda inne choroby niż ubytek słuchu (choroba zawodowa) powstały w procesie naturalnego procesu starzenia się organizmu. Predyspozycje do schorzeń powoda stwarza również otyłość i palenie papierosów. Zdaniem biegłego, powód nie może wykonywać prac ciężkich, średnio ciężkich, mógłby natomiast wykonywać prace lekkie w ograniczonym czasie. Jeżeli zakład pracy stworzyłby stanowisko pracy, na którym pracownik nie będzie musiał dużo chodzić, to w ocenie biegłego powód mógłby pracować na takim stanowisku. Biegły stwierdził ponadto, iż obecny ubytek słuchu u powoda można skorygować odpowiednio dobranym aparatem słuchowym. Biegły wskazał, że gdyby pracodawca dostosował zakres obowiązków portiera (stróża) do stanu zdrowia powoda, to nie ma przeszkód, do tego aby ten mógł podjąć tę pracę, ale bez zmiany nocnej i bez nadgodzin.

Pozwany przedstawił zakres czynności, jakie miałby wykonywać powód, gdyby został zatrudniony na stanowisku portiera w firmie (...). z o.o w K.: z w/w dokumentu wynika, że w przypadku powoda wykluczono: pracę w godzinach nocnych, w nadgodzinach oraz konieczność obchodzenia terenu, jedynie wskazano sporadyczne przejście po terenie zakładu np. do biura – odległość 200 m. Portiernia znajduje się w bramie zakładu, wyposażona jest w biurka i krzesła.

Opierając się na opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, Sąd uznał, iż powód może pracować w zakładzie pracy chronionej jako portier (stróż), dlatego dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości celem dokonania ustaleń w zakresie ewentualnej poniesionej przez powoda straty w zarobkach i wyliczenia ewentualnej należnej powodowi renty wyrównawczej za okres od 1 maja 2006r. do nadal i na przyszłość, stanowiącej różnicę pomiędzy potencjalnymi zarobkami powoda na stanowisku pracy brygadzysty odlewnika, a obecnym dochodem powoda z tytułu otrzymywanej renty ZUS, pomniejszonej o hipotetyczne wynagrodzenie za pracę na stanowisku (stróża-portiera).

Biegły sadowy przy sporządzaniu opinii bazował na przedstawionym przez pozwanego, wykazem zarobków porównawczych pracowników: J. G. (G.) i K. M.. W/w wykaz uwzględniał staż pracy, wszystkie elementy wynagrodzenia i dodatki.. Zarobki w/w pracowników obejmowały zarówno ich wynagrodzenie w okresie zatrudnienia w E. Sp. z o.o (od maja 2006r. do lipca 2009r.) oraz zarobki w E.- Odlewy Sp. z o.o (od lipca 2009r.), który przejął w/w pracowników w trybie art. 23¹ kp.

Zgodnie z zaleceniem Sądu biegły przyjął wynagrodzenie na stanowisku stróża (portiera) w wysokości najniższego wynagrodzenia wskazanego przez Spółkę (...) tj.1317 zł brutto. Z porównania wysokości najniższego wynagrodzenia i wysokości hipotetycznej renty wyrównawczej wyliczonej przez biegłego, wynika, że wyliczona przez biegłego renta wyrównawcza jest znacznie niższa od najniższego wynagrodzenia. To oznacza, że dochody powoda składające się z otrzymywanej renty ZUS i wynagrodzenia, które powód otrzymywałby na stanowisku stróża (portiera), gdyby pracował na tym stanowisku, będą znacznie przewyższać potencjalne wynagrodzenie, jakie uzyskiwałby gdyby pracował u pozwanego – wobec czego renta wyrównawcza nie będzie przysługiwać. (

Sąd Rejonowy oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza laryngologa na okoliczność czy powód ze względu na chorobę zawodową słuchu i przy tak znaczącej wartości niedosłuchu jest zdolny do wykonywania pracy stróża (portiera) w zakresie czynności zaproponowanych mu przez pozwanego . Po pierwsze z tej przyczyny , iż powód wcześniej , w toku całego postępowania nie zgłaszał takiego wniosku dowodowego, zrobił to w momencie jak sprawa zmierzała do zakończenia. Po drugie Sąd zauważył, że powód początkowo przyjął propozycję zatrudnienia na stanowisku portiera, a następnie wycofał się z tego, wobec czego należy przypuszczać, że skoro przyjął propozycję to znaczy, że "czuł się na siłach" podjąć zatrudnienie- dotyczy to również poziomu niedosłuchu. Po trzecie zaś zeznający na rozprawie inspektor bhp stwierdził, że w rozmowie z powodem nie odczuł utrudnień kontaktu z nim (k.113v) . Również Sąd Rejonowy nie stwierdził w toku postępowania, aby kontakt z powodem był niemożliwy lub znacznie utrudniony: powód był przesłuchiwany, odpowiadał na zadawane mu pytania, rozumiał co się do niego mówi. Biegły - lekarz medycyny pracy dodatkowo stwierdził, że niedosłuch można skorygować aparatem słuchowym. (...) Spółka z o.o (...) w K. ma status zakładu pracy chronionej, co oznacza, że ma organizować miejsca pracy właśnie dla osób takich jak powód, czyli niepełnosprawnych i odpowiednio dostosowuje zakresy obowiązków na danym stanowisku w zależności od przypadłości pracownika i stopnia jego niepełnosprawności. Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy stwierdził, że w sytuacji gdy dysponuje opinią lekarza medycyny pracy, (który przecież ostatecznie decyduje, czy pracownik może pracować na danym stanowisku i ocenia to pod kątem zakresu obowiązków i stawianych wymagań pracownikowi), przeprowadzanie kolejnej opinii biegłego laryngologa jest zbędne i prowadziłyby tylko do przedłużania postępowania w sprawie.

Sąd oddalił również wniosek dowodowy pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy na okoliczność ustalenia, czy częściowa niezdolność powoda do pracy jest spowodowana wyłącznie chorobą zawodową, czy też przez inne przyczyny i w jakim procencie choroba zawodowa wpływa na częściową niezdolność powoda do pracy, a w jakim procencie mają na to wpływ inne, niezależne od pozwanego przyczyny. Sąd Rejonowy podzielił w tej kwestii stanowisko powoda, który wnosił o oddalenie tego wniosku dowodowego. Należy stwierdzić, że powołane orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 28 sierpnia 2007r. w sprawie procentowego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami choroby zawodowej (30% uszczerbek na zdrowiu), przesądza przyczynę niezdolności do pracy powoda. Potwierdza to m.in. orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w T. w której jako przyczynę niepełnosprawności powołano m.in. symbol 03-L określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (DzU z 2003r. Nr 139, poz. 1328) oznaczający zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu.

W tak ustalonym stanie faktycznym , Sąd I instancji uznał, iż powództwo o rentę wyrównawczą nie zasługiwało na uwzględnienie. Wskazał, iż zgodnie z treścią art. 444 §2 k.c. roszczenie o rentę przysługuje poszkodowanemu w razie między innymi całkowitej lub częściowej utraty przez niego zdolności do pracy zarobkowej.

Bezspornym w ocenie Sądu I instancji w sprawie pozostawał fakt, iż powód w wyniku choroby zawodowej, powstałej na skutek pracy u pozwanego, utracił częściowo zdolność do pracy zarobkowej i otrzymywał z tego tytułu rentę z ZUS. Co mogło uzasadniać powództwo oparte o przepis art. 444 §2 k.c., Jednakże Sąd I instancji uznał iż musi zbadać, czy faktycznie powód nie miał i nadal ma możliwość podjęcia zatrudnienia, na miarę swojej zdolności zawodowej, gdyż w ocenie Sądu, pracodawca jest zwolniony z obowiązku wypłaty renty wyrównawczej w zakresie, w jakim powód mógłby wykonywać zatrudnienie i uzyskiwać wynagrodzenie.

Wskazał, iż w sprawie obowiązek płacenia renty wyrównawczej oparty był na deliktowej odpowiedzialności pozwanego za szkodę w postaci rozstroju zdrowia jakiego doznał powód wskutek choroby zawodowej. Zasądzona renta miała na celu kompensację tejże szkody, która wyrażała się różnicą pomiędzy potencjalnymi dochodami jakie powód mógłby osiągnąć, gdyby nie zachorował, a dochodami jakie uzyskuje z tytułu renty ZUS. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa – i zaproponowała powodowi stanowisko pracy – portiera (stróża) w firmie ochraniarskiej (...). z o.o w K., która współpracuje z E. Sp. z o. o w T. w zakresie ochrony mienia. Podkreślenia wymaga fakt, że pozwany nie wskazywał na możliwość zatrudnienia się powoda w ogóle, w dowolnym zakładzie pracy, co przy obecnym bezrobociu mogłoby być utrudnione lub wręcz niemożliwe, lecz sam wskazał stanowisko, na którym mógłby pracować

powód. Istotnym w sprawie, w ocenie Sądu I instancji, był fakt, że w/w firma ma status zakładu pracy chronionej, w której 90 % pracowników ma orzeczone, tak jak powód, stopień niepełnosprawności, a stanowiska pracy i zakres obowiązków służbowych jest indywidualnie dostosowany do stopnia niepełnosprawności pracownika oraz stanu jego zdrowia. Również w przypadku powoda przyszły pracodawca ustalił zakres obowiązków, z uwzględnieniem sugestii lekarza medycyny pracy – bez pracy w godzinach nocnych i w nadgodzinach oraz obowiązku obchodzenia terenu. Powód początkowo zgodził się przyjąć stanowisko, a następnie zrezygnował tłumacząc swoją odmowę bólami głowy i ogólnym stanem zdrowia. Wypowiadający się w sprawie lekarz medycyny pracy, diagnozując stan zdrowia powoda oraz porównując ten stan z obowiązkami służbowymi wymaganymi na stanowisku portiera (stróża) w zakładzie pracy chronionej (opinia ustna) stwierdził, że po dostosowaniu zakresu obowiązków na tym stanowisku do stanu zdrowia powoda nie ma przeszkód, aby powód podjął tę pracę.

Taka diagnoza, zdaniem Sądu I instancji, koresponduje z orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w T., w którym zaliczono J. R. do grupy osób o lekkim stopniu niepełnosprawności, poczynając od 19 stycznia 2005r.. W w/w orzeczeniu, odnośnie zatrudnienia uznano, że powód wymaga odpowiedniego zatrudnienia: praca lekka na otwartym rynku pracy, natomiast nie wymaga szkolenia, w tym specjalistycznego oraz zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej. Sąd I instancji zważył zatem, iż skoro pozwany zakład proponuje powodowi pracę w zakładzie pracy chronionej, jakim jest (...), z o.o w K., pracę dostosowaną do stopnia jego niepełnosprawności i stanu zdrowia, a powód podjęcia tej pracy odmawia, mimo, że lekarz medycyny pracy orzekł, że może być zatrudniony, to odpowiedzialność byłego pracodawcy w postaci wypłaty renty wyrównawczej powodowi, nie może mieć miejsca. Sąd Rejonowy przyjmując, że powód może pracować jako portier (stróż) zlecił sporządzenie opinii biegłego z zakresu rachunkowości w wariacie, że powód pracuje w (...) i zarabia 1317 zł brutto (renty wyrównawczej domagała się w kwocie 800 zł netto). Z porównania wysokości najniższego wynagrodzenia i wysokości hipotetycznej renty wyrównawczej wyliczonej przez biegłego, wynika, że wyliczona przez biegłego renta wyrównawcza jest znacznie niższa od najniższego wynagrodzenia. To oznacza, że dochody powoda składające się z otrzymywanej renty ZUS i wynagrodzenia, które powód otrzymywałby na stanowisku stróża (portiera), gdyby pracował na tym stanowisku, będą znacznie przewyższać potencjalne wynagrodzenie, jakie uzyskiwałby gdyby pracował u pozwanego – wobec czego renta wyrównawcza nie będzie przysługiwać.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy powództwo oddalił, odstępując jednocześnie, na podstawie art.102 kpc, od obciążania powoda kosztami sądowymi w sprawie, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Apelację wniósł powód. Zarzucił wyrokowi :

- naruszenie prawa procesowego, a to art. 227 kpc w zw. z art. 286 kpc przez odmowę dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego – laryngologa na okoliczność, czy w związku z chorobą zawodową słuchu powód jest niezdolny do wykonywania pracy na stanowisku stróża proponowanym przez pozwaną,

- naruszenie art. 233 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów albowiem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie stanowił podstawy do uznania, iż powód posiada możliwości zarobkowania na poziomie wykonywania pracy stróża,

- obrażę prawa materialnego, a to art. 444 par. 2 kc, gdyż po stronie powoda zaistniały podstawy, by uznać, iż w jego przypadku występuje szkoda w dochodach w odniesieniu do potencjalnych zarobków, które mógłby uzyskiwać gdyby nie choroba zawodowa,.

Powołując się na powyższe apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa, ewentualnie uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego za obie instancje według norm przepisanych.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy Wydział VIII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. ustalił i zważył co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy po uzupełnieniu postępowania dowodowego w zakresie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego specjalisty laryngologa w celu ustalenia czy w związku z chorobą zawodową – obustronnym niedosłuchem, powód mógłby podjąć pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku stróża lub portiera w warunkach zatrudnienia proponowanych przez pozwaną, uznał, iż zaskarżony wyrok jest trafny albowiem odpowiada prawu. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie zgłoszonego roszczenia, a wynik postępowania dowodowego przed Sądem II instancji jeszcze dodatkowo pozwala na wzmocnienie argumentacji Sądu I instancji zaprezentowanej w ocenie prawnej roszczenia powoda.

W toku postępowania przed Sądem II instancji w drodze dowodu z opinii biegłego sądowego specjalisty laryngologa dr. n. med. W. U. ustalono, iż powód zważywszy na jego chorobę zawodową, może podjąć pracę na stanowisku stróża lub portiera w zakładzie pracy chronionej, na warunkach proponowanych przez pozwaną. Z uwagi na schorzenie zawodowe powoda nie ma przeszkód w komunikowaniu się z innymi pracownikami w aparacie słuchowym.

Przechodząc do przedmiotu sprawy wskazać należy, iż bezspornie powód cierpi na chorobę zawodową – obustronny trwały niedosłuch typu ślimakowego spowodowany warunkami pracy u pozwanej. Powód pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na stałe. Niezależnie od schorzenia o pochodzenie zawodowym, powód cierpi na wiele innych schorzeń samoistnych, a to związanych z tarczycą i chorobą serca. Które to schorzenia w jego ocenie wykluczają możliwość podjęcia pracy zarobkowej. W toku procesu powód twierdził, iż nie może podjąć żadnej pracy, nawet nie szuka pracy, gdyż nie jest w stanie pracować na jakimkolwiek stanowisku.

Celem przepisu art. 444 k.c. jest określenie zakresu i sposobu naprawienia szkody majątkowej na osobie, w postaci uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Naprawienie szkody wywołanej uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, poza odszkodowaniem obejmującym wszelkie wyniki z tego koszty, może polegać także na świadczeniu renty. Na podstawie art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Renta z tytułu utraty zdolności do pracy powinna rekompensować poszkodowanemu uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jego dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Będzie on równy różnicy między hipotetycznymi dochodami, które osiągałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskuje, będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Wynik postępowania dowodowego w sprawie wskazuje jednoznacznie, iż powód jest częściowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, a zatem w pozostałym zakresie ma zachowaną zdolność do pracy, którą powinien wykorzystać w celu pomniejszenia szkody w zarobkach. Pozwana jest bowiem odpowiedzialna za szkody jakie ponosi powód, ale jedynie tych związanych z chorobą zawodową - tylko w zakresie określonym według zasad wynikających z art. 361 kc. W szczególności artykuł 361 § 2 k.c. wyznacza zakres obowiązku odszkodowawczego. W granicach określonych adekwatnym związkiem przyczynowym, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W świetle cyt. w. regulacji prawnej pozwana nie może odpowiadać za szkody związane ze schorzeniami powoda o charakterze samoistnym, które w ocenie powoda także mają wpływ na niemożność podjęcia przez powoda pracy.

Jak ustalono powód ma faktyczną i realną możliwość podjęcia pracy na stanowisku stróża w zakładzie pracy chronionej , gdzie istnieje możliwość zatrudnienia powoda z uwzględnieniem jego ograniczeń zdrowotnych spowodowanych chorobą zawodową. Jednakże, nawet gdyby pozwana w toku procesu nie zgłosiła powodowi propozycji zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, to pomijając te ustalenia, wskazać należy po raz kolejny , iż powód w ramach zachowanej możliwości zarobkowania winien wykazać zgodnie z art. 6 kc, iż mimo usilnych starań, nie może podjąć pracy na ogólnym rynku pracy. Tymczasem w toku postępowania powód jednoznacznie twierdził, iż pracy nie szuka, nie zamierza podjąć jakiejkolwiek pracy , gdyż czuje się chory. Zatem znać należało, iż powód nie zamierza wykorzystywać zachowanych zdolności do zarobkowania i tym samym przyczynić się do zmniejszenia szkody.

Proponowane przez pozwaną wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę na stanowisku stróża lub portiera obejmowało najniższe krajowe wynagrodzenie i taką kwotę po stronie potencjalnych możliwości zarobkowania powoda należałoby przyjąć dokonując oceny czy powód faktycznie ponosi szkodę w dochodach. W judykaturze panuje pogląd, iż przy ustalaniu dochodów poszkodowanego uwzględnić trzeba nie tylko jego faktyczne zarobki, ale także jego zdolność zarobkową, jeżeli jej nie wykorzystuje, zważywszy na posiadane kwalifikacje i realnie istniejące możliwości na rynku pracy. Jednak poszkodowany nie ma obowiązku podjęcia każdej pracy (por. wyrok SN z 8 czerwca 2005 r., V CK 710/04, LEX nr 183607; por. także wyrok SN z 2 marca 1966 r., II PR 18/66, NP 1966, nr 10, s. 1294, z glosą A. Szpunara; wyrok SN z 17 lipca 1975 r., I CR 370/75, LEX nr 7728; wyrok SN z 10 października 1977 r., IV CR 367/77, OSN 1978, nr 7, poz. 120;).

Dokonując wyliczenia szkody powodowi Sąd I instancji słusznie przyjął w. w. założenia uznając na tej podstawie, iż renta wyrównawcza nie należy się powodowi w świetle cyt. w. art. 444 kc.

Reasumując z wyżej wskazanych względów apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie i dlatego na mocy art. 385 kpc została oddalona.

Sąd Okręgowy na mocy art. 102 kpc odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania, mając na uwadze jego sytuację rodzinną i majątkową, a także charakter sprawy.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Jolanta Łanowy (spr.) (-) SSO Grażyna Łazowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia